

LUT-korkeakoulujen opiskelijoiden

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVO- SUUNNITELMA

1.1.2023 - 31.12.2024

Lait, strategia ja korkeakouluyhteisö ohjaavat yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon tavoitteita

LUT-yliopiston (LUT) ja LAB-ammattikorkeakoulun (LAB) yhteisestä konsernista käytetään nimeä LUT-korkeakoulut. LUT-korkeakoulujen opiskelijoiden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman tavoitteita ohjaavat yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolaki, korkeakoulujen strategiat sekä eettiset periaatteet, jotka perustuvat korkeakoulujen arvoihin. EU:n digitaalisten verkkopalveluiden saavutettavuusdirektiivin tavoitteena on, että kaikki ihmiset voisivat käyttää verkkopalveluja ominaisuuksistaan tai tilanteesta riippumatta. Suunnitelma laaditaan yhteistyössä opiskelijoiden edustajien kanssa. LUT-yliopiston ylioppilaskunta LTKY (LTKY) ja LAB-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta KOE (KOE) ovat aktiivisia toimijoita omassa korkeakoulussa sekä kansallisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden edistämisessä.

LUT-korkeakouluissa edistämme yhdenvertaisuutta kaikissa korkeakoulujen toiminnoissa ja kiinnitämme erityistä huomiota tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen saavutettavuudessa, opiskelijavalinnoissa, opetusta järjestettäessä ja opintasuorituksia arvioitaessa sekä toimenpiteisiin, joilla pyritään kaikenlaisen häirinnän, kiusaamisen ja syrjinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. Yhdenvertaisuuden toteutuminen voi edellyttää yksilöllisiä opiskelujärjestelyjä, jos opiskelijalla on tarvetta yksilölliseen tukeen esimerkiksi oppimisen vaikeuksien vuoksi.

Meidän kaikkien tehtävänä LUT-korkeakouluissa on varjella yhteiskuntamme perustana olevia ihmisyyteen perustuvia arvoja. Yliopistomme ja opiskelijayhteisömme on monikulttuurinen. Kenellekään meistä ei saa olla vierasta se, että jokaisella ihmisellä tulee olla samanarvoiset oikeudet ja vapaudet ilman minkäänlaista rotuun, väriin, sukupuoleen, kieleen, uskontoon, poliittiseen tai muuhun mielipiteeseen, kansalliseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, omaisuuteen, syntyperään tai muuhun tekijään perustuvaa erotusta. Yhtenä tehtävänäimme LUT-korkeakouluissa on kouluttaa osaavia ja motivoituneita ihmisiä, joilla on myös valmiudet edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

Opiskelijoiden tasa-arvo tilastojen valossa

LUT-yliopistossa opiskelee n. 6600 perustutkinto-opiskelijaa (6628), joista 14 % (957) on ulkomaalaisia ja 31 % (2068) naisia. Tohtoriopiskelijoita LUTissa on 471, joista ulkomaalaisia 53 % (250) ja 41 % (194) naisia. LAB-ammattikorkeakoulussa opiskelee n. 9400 (9388) tutkinto-opiskelijaa, joista 12 % (1116) on ulkomaalaisia ja 60 % (5624) naisia. LUT-korkeakouluissa opiskelee siis yhteensä n. 16 500 tutkinto-opiskelijaa, joista 13 % on ulkomaalaisia ja 48 % naisia. (20.9.2022). Lisäksi LUT-korkeakouluihin saapuu vuosittain n. 600 ulkomaalaista vaihto-opiskelijaa.

Syksyllä 2022 LUT-yliopistossa aloitti 1844 uutta perustutkinto-opiskelijaa, joista ulkomaalaisia 503 (27 %) opiskelijaa ja naisia 616 (33 %) opiskelijaa. LAB-ammattikorkeakoulussa opintonsa aloitti 3119 uutta opiskelijaa, joista ulkomaalaisia 412 (13 %) opiskelijaa ja naisia 1946 (62 %) opiskelijaa. Naisten osuudet suoritetuista tutkinnoista ovat korkeakouluittain: amk-tutkinto 64 %, ylempi amk-tutkinto 76 %, alempi yliopistotutkinto 37 %, ylempi yliopistotutkinto 36 % ja tohtorin tutkinto 43 %. (2021)

Tilastojen lisäksi LUT-korkeakouluissa seurataan yhdenvertaisuuden toteutumista erilaisten selvitysten kuten opiskelijajyhyvointikyselyn avulla ja keräämällä aktiivisesti palautetta opiskelijoilta.

Opiskelijanäkökulma tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen korkeakouluissa

LUT-korkeakoulujen opiskelijat osallistuvat opetuksen ja muiden toimintojen kehittämiseen mm. antamalla palautetta korkeakoulujen laatujärjestelmään kuuluvien palautemenettelyiden kautta. Palautetta kootaan opintojaksokohtaisesti sekä tietyissä opintojen vaiheissa; opintojen alussa ja valmistumisen yhteydessä. Opiskelijat osallistuvat palautteen käsittelyyn omissa koulutusohjelmissaan esim. kiltatoiminnan kautta.

Opiskelijat voivat antaa palautetta myös vapaamuotoisesti vuorovaikutuksessa henkilöstön kanssa. LUTin opiskelijat voivat antaa palautetta sekä eLUTin opiskelijoiden verkkosivujen että LUTin intranetin kautta. LABin opiskelijoilla on mahdollisuus antaa palautetta eLABin opiskelijoiden verkkosivujen kautta. LAB haluaa kehittää palautteen antamisen kanavia ja palautteen käsittelyä.

Opintojaksojen opetukseen, saamaansa ohjaukseen, opetusjärjestelyihin tai muuhun opetustoimeen liittyvään asiaan tyytymätön opiskelija/opiskelijaryhmä voi tehdä korkeakouluille vapaamuotoisen, kirjallisen huomautuksen. Huomautus osoitetaan laaturaportille, joka huolehtii huomautuksen käsittelyyn saattamisesta sekä tiedottamisesta huomautuksen antajalle/antajille. Palautteen ja kehittämissuhteita voi antaa anonymisti tai nimellä.

LUT-yliopiston ylioppilaskunta LTKY ja LAB-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta KOE ovat keskeisessä asemassa opiskelijoiden tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Ylioppilaskunta ja opiskelijakunta (LTKY ja KOE) pyrkivät edunvalvonnan, palautekanavien sekä häirintäyhdyshenkilötoiminnan avulla poistamaan korkeakoulu yhteisössä tapahtuvaa häirintää ja eriarvoisuutta.

Opiskelijoilla on edustus kaikissa korkeakoulujen tärkeimmissä hallintoelimissä, ja he tapaavat korkeakoulujen johtoa säännöllisesti. LTKY:llä ja KOE:lla on yhdenvertaisuusjulistukset sekä strategiat, jotka ohjaavat yhdenvertaista ja tasa-arvoista toimintaa. Ylioppilaskunta ja opiskelijakunta kokoavat opiskelijoiden näkemyksiä omissa kyselyissään, joiden kautta opiskelijat pääsevät vaikuttamaan heitä koskeviin asioihin. Esim. LTKY ja KOE tekevät säännöllisesti jäsenpalvelukyselyn, jossa kysytään mm. häirintäyhdyshenkilötoiminnasta ja edunvalvonnasta.

LUT-korkeakoulujen opintopsykologit toteuttavat joka kevät LUTin ja LABin opiskelijoille opiskeluhyvinvointikyselyn, jossa kysytään myös yhdenvertaisuus ja tasa-arvokysymyksiä. Kyselyn tuloksia käytetään kampuskohtaisten opiskelijahyvinvointityöryhmien toiminnan tukena, sekä käydään läpi eri toimijoiden kesken.

Opiskelijoiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävät toimenpiteet

Tasa-arvoinen ja yhdenvertainen opiskelu ympäristö ja toimintakulttuuri	
Opiskelijavalinnat	<p>Opiskelijarekrytinnissa tasa-arvoa edistetään LUTin abitiimin ja LAB-tiimin mahdollisimman monipuolisella koulutusohjelma- ja sukupuolijakaumalla, käyttämällä markkinointiviestinnässä ennakkokäsityksiä rikkovia valmistuneiden tarinoita sekä tukemalla sukupuolesta riippumatonta tiedonvälitystä.</p> <p>Ulkomaalaisten hakijoiden tasavertaiset mahdollisuudet hakeutua korkeakoulutukseen varmistetaan monipuolisella englanninkielisellä ohjelmaportfoliolla myös alemmissa korkeakoulututkinnoissa.</p> <p>Osa tutkinto-ohjelmista on suunniteltu työn ohessa tai etänä opiskeltaviksi, joten kaiken ikäisillä ja perheellisillä on mahdollisuus hakea opiskelemaan asuinpaikasta riippumatta.</p> <p>Opiskelijavalinnoissa hakijat ovat yhdenvertaisessa ja tasa-arvoisessa asemassa. Valintakokeissa yhdenvertaisuus turvataan tarvittaessa yksilöllisillä järjestelyillä esim. lisäajan saamisella kokeen tekemiseen tai mahdollisuudella käyttää apuvälineitä.</p> <p>Tohtoriopintoihin haetaan Opintopolussa.</p>
Opetus ja opiskelu	<p>Opetussuunnitelmissa huomioidaan monipuoliset oppimismahdollisuudet, joustavat toteutukset ja opetuksen digitaalinen saavutettavuus. Digitaalisen oppimisen tiimi tukee opettajia opetukseen ja opetusteknologiaan liittyvissä asioissa.</p> <p>Opiskelijoiden erilaiset lähtötilanteet huomioidaan opetuksessa.</p> <p>Korkeakoulujen ristiinopiskelumahdollisuuksia kehitetään. Opiskelijoiden harjoittelun ja työkokemuksen opinnollistamista opetussuunnittelutyössä painotetaan.</p> <p>Opintosuoritukset arvioidaan tasapuolisesti ennalta ilmoitettujen kriteereiden ja arviointiperusteiden mukaisesti.</p> <p>Opetuksessa huomioidaan oppimisvaikeudet.</p>

Opintojen ohjaus ja opiskelijoiden hyvinvointi	<p>Opiskelijoilla on tasavertainen oikeus opintojen ohjaukseen. Opiskelijoiden ohjauksessa huomioidaan opiskelijoiden moninaisuus, erityistarpeet, oppimisvaikeudet ja opiskelijoiden hyvinvointi.</p> <p>Opiskelijajärjestöillä on opiskelijoiden hyvinvointia ja ryhmäytymistä tukevia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia.</p> <p>Myös YTHS:llä on ryhmätoimintaa, joista saa tukea ja ohjausta elämänhallintaan ja terveyden edistämiseen (fysioterapia, ravitsemus, mielen hyvinvointi).</p> <p>Kampusten ravintolapalveluissa tarjotaan monipuoliset ruokailumahdollisuudet, joissa on tasavertaisesti huomioitu kasvissyöjät/vegaanit ja muut erityisryhmät.</p>
Tohtorikoulutus	<p>Tohtoriopiskelijoiden ohjaukseen panostetaan kouluttamalla tohtoriopiskelijoiden ohjaajia.</p> <p>Tohtoriopiskelijoiden yhdenvertaista kohtelua tutkinto-opiskelijoina sekä heille kohdennettujen palvelujen saatavuutta kehitetään.</p>
Opiskelijaedustus	<p>Ulkomaalaisten opiskelijoiden edustusta korkeakoulujen hallintoelimissä lisätään.</p> <p>Opiskelijoiden edustajat osallistuvat yhdenvertaisuuteen ja saavutettavuuteen liittyvien dokumenttien ja ohjeistuksien työstämiseen aina kun on päivittämistarvetta.</p>
Häirinnän ehkäiseminen	<p>LUT-korkeakouluilla on järjestyssäännöt opiskelijoiden, henkilökunnan ja kaikkien kampuksilla olevien epäasialliseen kohteluun ja häirintään puuttumiseksi sekä ehkäisemiseksi.</p> <p>Opiskelijoiden hyvinvointia käsittelevillä eLUT ja eLAB opiskelijoiden verkkosivuilla kerrotaan opiskelijoiden oikeudesta tasa-arvoiseen kohteluun sekä tasa-arvon edistämisen käytännöistä.</p> <p>Ylioppilaskunnan ja opiskelijakunnan häirintäyhdyshenkilöt tukevat ja neuvovat häirintää kohdanneita opiskelijoita tarvittaessa yhteistyössä henkilöstöjohtajan kanssa.</p> <p>Ylioppilaskunta kouluttaa kiltojen häirintäyhdyshenkilöt.</p> <p>Ylioppilaskunnan ja opiskelijakunnan tavoitteena on saada nimetyt häirintäyhdyshenkilöt LUTiin ja LABiin.</p> <p>Ylioppilaskunta ja opiskelijakunta vahvistavat häirintäyhdyshenkilötoimintaa koko konsernissa. SYL ja SAMOK tarjoavat tukea toiminnan kehittämiseen.</p> <p>Häirinnän varalta korkeakouluissa on laadittu ohje häirintätilanteiden selvittämiseksi. Ohje on tarkoitettu sekä henkilökunnalle että opiskelijoille.</p> <p>Kohdatessaan häirintää opiskelija voi ottaa yhteyttä myös <u>YTHS:n terveydenhoitoaseman työntekijöihin</u>.</p> <p>LUT ja LAB vahvistavat aidosti häirintäyhdyshenkilötoimintaa yhteistyössä ylioppilaskunnan ja opiskelijakunnan kanssa ja nimeävät häirintäyhdyshenkilöitä.</p>
Saavutettavuus ja esteettömyys	<p>Esteettömät ja saavutettavat opiskeluympäristöt toteutetaan niin, että kaikkien opiskelijoiden on mahdollista käyttää korkeakoulujen fyysisiä ympäristöjä sekä digitaalisia palveluja opiskeluun, oppimiseen, ja osallistumiseen. Lappeenrannan kampuksen ensimmäisen rakennusvaiheen remontissa opiskelijoiden tiloista tehtiin mahdollisimman esteettömiä. LUT-korkeakouluille on laadittu saavutettavuussuunnitelma.</p>

	<p>Opiskelijoilta kerätään palautetta fyysisten oppimisympäristöjen esteettömyydestä ja näihin etsitään ratkaisuja.</p> <p>LTKY keskustelee saavutettavuuden teemoista kansallisesti muiden ylioppilaskuntien kanssa ja osallistuu kansallisiin hankkeisiin yhdenvertaisuuden kehittämiseksi korkeakoulu yhteisöissä.</p>
Viestintä ja tiedotus	<p>Korkeakoulujen toimintakielet ovat suomi ja englanti. Tiedotusta yhdenvertaisuustyöstä opiskelijoille lisätään eLUTissa ja eLABissa. Korkeakoulujen opiskelijaohjeistuksia yhtenäistetään säännöllisin väliajoin.</p> <p>Opiskelijoiden avoimet eLUT ja eLAB verkkosivut toimivat tehokkaina viestintäkanavina ja niiden sisältöä kehitetään erilaiset opiskelijat ja oppijat huomioiden. Tuudo-sovellus otetaan käyttöön vuoden 2023 alussa. Tuudossa opiskelijalla on oma personoitu työpöytä ja tiedottamista voidaan täsmentää opiskelijaryhmäkohtaisesti.</p> <p>Opiskelijoiden eLUT ja eLAB verkkosivujen saavutettavuutta seurataan ja parannetaan.</p> <p>Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvien säännösten ja ohjeistusten joukkoon lisätään LUT-korkeakoulujen saavutettavuussuunnitelma opiskelijoiden eLUT ja eLAB verkkosivuille.</p>

Toimimme arvojemme mukaisesti vastuullisesti

Arvojemme mukaisesti haluamme korkeakoulu yhteisössämme turvata korkeakoulujen opiskelijoiden, työntekijöiden sekä korkeakoulujen alueella vierailevien työ- ja opiskelurauhan sekä yleisen viihtyvyyden.

Korkeakoulujen tiloissa tulee käyttäytyä asianmukaisesti. Haluamme taata kaikille turvalliset ja terveyttä vaarantamattomat työskentely- ja opiskeluolosuhteet. Kaikkia henkilöitä tulee kohdella oikeudenmukaisesti ja tasavertaisesti emmekä hyväksy mitään väkivaltaa, kiusaamista, häirintää, uhkailua, syrjintää tai muuta asiatonta käytöstä korkeakoulu yhteisössämme. Puutumme epäasialliseen käytökseen ja selvitämme ongelmat.

Opiskelijoiden aikaisemman yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen

LUT-korkeakoulujen opiskelijoiden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 1.11.2020–31.12.2022 oli korkeakoulujen ensimmäinen yhteinen suunnitelma. LUT-korkeakoulujen aikaisemmat yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat ovat olleet korkeakoulu kohtaisia. LUT-yliopistolla, Saimaan ammattikorkeakoululla ja Lahden ammattikorkeakoululla on ollut jokaisella oma suunnitelmansa.

Kaikissa em. yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmissa on yhdenvertaisuuden kehittämisessä huomioitu erityisesti opiskelijoiden sukupuolten välinen tasa-arvo, kielellinen ja kulttuurinen tasa-arvo, esteetön opiskelu, eri ikäiset ja erilaisessa elämäntilanteessa olevat opiskelijat sekä häirinnän ja syrjinnän ehkäiseminen.

Toimenpiteitä toteutetaan jatkuvan kehittämisen periaatteella ja alla esimerkkejä tehdyistä toimenpiteistä:

- Opiskelijamarkkinoinnissa on hyödynnetty korkeakoulujen strategisia painopistealueita ja tuettu sukupuolesta riippumattomasti tiedonvälitystä.
- Ulkomaalaisten hakijoiden tasavertaiset mahdollisuudet hakeutua korkeakoulutukseen on varmistettu monipuolisella englanninkielisellä ohjelmaportfoliolla yliopistossa kandidaatti- ja maisteritasolla

sekä ammattikorkeakoulussa alemmissa ja ylemmissä ammattikorkeakoulututkinnossa. Esim. LUT-yliopiston Lahden kampuksella on sekä englanninkielisiä kandidaatti- ja maisteriohjelmiä.

- Opetussuunnitelmissa on huomioitu monipuoliset oppimismahdollisuudet, joustavat toteutukset ja opetuksen digitaalinen saavutettavuus.
- Korkeakoulujen ristiinopiskelumahdollisuuksia on kehitetty opetustarjontaa lisäämällä.
- Opiskelijoiden hyvinvointiin on korona-ajan jälkeen erityisesti panostettu, esim. opintopsykologin palvelut ovat kaikkien korkeakouluopiskelijoiden käytettävissä.
- Opiskelijaviestintää on merkittävästi parannettu korvaamalla Uni-opintoportaali eLUT opiskelijoiden verkkosivuilla.
- Opintohallinnon tietojärjestelmään SISU:uun on tehty saavutettavuusparannuksia.
- Yhdenvertaisuussuunnitelma ja yhdenvertaisuuden keskeiset periaatteet on koottu opiskelijoiden verkkosivuille eLUTiin <https://elut.lut.fi/fi/opintojen-suorittaminen/opintoja-ohjaavat-saadokset-ja-ohjeet/opiskelijoiden-yhdenvertaisuus-ja> ja eLABiin <https://elab.lab.fi/fi/opintojen-suorittaminen/opintoja-ohjaavat-saadokset-ja-ohjeet/yhdenvertaisuus-ja-tasa>.
- Opiskelijoille ja henkilökunnalle suunnattua englanninkielistä tiedotusta ja viestintää on merkittävästi lisätty.
- Vaihto-opiskelijoiden opintojen ohjausta on kehitetty.
- Opintojaksojen joustavissa suoritustavoissa ja etäopiskelumahdollisuuksissa on otettu digiloikka.
- Opiskelijoiden kaikki opintoihin liittyvät palvelut pystytään järjestämään täysin etänä kaikkien saataville.
- Digitaalisen oppimisen tiimi on tukenut ja auttanut opettajia uusien teknologioiden käyttöönotossa pedagogiset näkökulmat huomioiden.
- Muualla suoritettuja opintoja on hyväksytty joustavasti tutkintoihin.
- Kandidaattivaiheen opiskelijoiden elämänhallintataitoja on kehitetty johdantokursseilla.
- Opiskelijoiden ohjeistuksia on soveltuvin osin yhtenäistetty.
- Kampusten välistä tasa-arvoa on kehitetty mm. LUTin Lahden kampukselle on avattu opiskelijoille ”front desk” -asiakaspalvelupiste.

LUT-korkeakoulujen opiskelijoiden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 2023–2024 on laadittu yhteistyössä LUT-yliopiston ylioppilaskunnan LTKY:n ja LAB-ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan KOE:n kanssa. Suunnitelman sisältöä on käsitelty LUT-yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulun johtoryhmissä. Molempien korkeakoulujen rehtorit ovat hyväksyneet opiskelijoiden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman ajalle 1.1.2023–31.12.2024.